

**Uchwała nr XX/404/07
Rady Miasta Katowice**

z dnia 20 grudnia 2007r.

w sprawie rozpatrzenia skargi Pani J K na działalność Dyrektora Domu Dziecka „Tęcza” w Katowicach.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r., nr 98 poz. 1071 z późn. zm.)

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

- §1. Uznać za zasadną skargę Pani J K na działalność Dyrektora Domu Dziecka „Tęcza” w Katowicach.
- §2. Faktyczne i prawne argumenty decydujące o zajęтым stanowisku w sprawie zawiera uzasadnienie do niniejszej uchwały.
- §3. Zobowiązać Przewodniczącego Rady Miasta Katowice do zawiadomienia skarżącej o sposobie załatwienia skargi.
- §4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miasta Katowice

Jerzy Forajter

UZASADNIENIE

W dniu 12 listopada 2007r. wpłynęła do Urzędu Miasta Katowice skarga Pani J K na działalność Dyrektora Domu Dziecka „Tęcza” w Katowicach w związku z umieszczeniem dziecka, którego jest opiekunem prawnym, w Szpitalu Psychiatrycznym. Jednocześnie w dniu 7 grudnia 2007r. skargę tej samej treści Pani J K skierowała do Rady Miasta Katowice za pośrednictwem Radnego Pana Leszka Piechoty. Z ich treści wynika, że do umieszczenia ww. dziecka w szpitalu doszło bez wiedzy, obecności i zgody opiekuna prawnego. Tym samym opiekun zarzuca, że nie mógł towarzyszyć chłopcu, wyrazić swojej opinii, a także że pracownicy domu dziecka nie próbowali się z nim skontaktować. Ponadto podkreśla, że dziecko zabrano ze szkoły pod pretekstem szczepień ochronnych i że nie zostało ono poinformowane że jedzie do szpitala psychiatrycznego. Skarżąca wnosi, iż należy zbadać okoliczności w jakich doszło do umieszczenia dziecka w szpitalu. Poważnym zarzutem jest również podejrzenie opiekuna prawnego, że przekazanie jej małoletniego podopiecznego do ww. szpitala zostało zaplanowane z nastawieniem aby nie zawiadamiac wcześniej opiekuna prawnego. Skarżąca wskazała również, iż jej zdaniem umieszczenie dziecka w ww. szpitalu powinno być traktowane jako okoliczność wyjątkowa, prawo w tym zakresie przestrzegane, a uzasadnienie i dokumentacja medyczna dostatecznie poważna. W treści skargi wskazano również, iż sprawę bada również Sąd Rejonowy w Gliwicach i Lublińcu.

W wyniku przeprowadzonego postępowania w niniejszej sprawie w dniu 16 listopada 2007r. swoje wyjaśnienia złożyła Pani Dyrektor Domu Dziecka „Tęcza” w Katowicach, pedagog ww. placówki i pielęgniarka. Z wyjaśnień wynika, iż umieszczenie małoletniego nastąpiło na podstawie skierowania lekarza (specjalista psychiatra dziecięcy) leczącego chłopca w Wojewódzkiej Poradni Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Katowicach. Ponadto, zdaniem Dyrektora, opiekun prawny został powiadomiony o terminie wizyty u lekarza psychiatry. Podkreślił także, iż opiekun nie przyszedł na wizytę do lekarza ani nie odbierał w tym dniu telefonu komórkowego i stacjonarnego. Dyrektor Domu Dziecka powołała się także na pisemną zgodę skarżącej z dnia 27 marca 2007r. na leczenie szpitalne chłopca, w tym na pobyt w szpitalu psychiatrycznym gdyby była taka konieczność. Podkreśliła także, że wszelkie działania podjęte były w imię dobra dziecka i zgodne były z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Opisy stanu faktycznego zdarzenia podawane przez opiekuna prawnego oraz Dyrektora Domu Dziecka „Tęcza” i jego pracowników pozostają ze sobą w sprzeczności. Istotą jednak rozważań pod względem formalno – prawnym pozostaje interpretacja obowiązujących w tym zakresie przepisów prawnych.

W myśl art. 22 ust. 3 Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego, przyjęcie do szpitala psychiatrycznego osoby małoletniej (chłopiec jest uczniem klasy II szkoły podstawowej) lub ubezwłasnowolnionej całkowicie następuje za pisemną zgodą jej przedstawiciela ustawowego.

Z treści ustawy wynika ponadto, iż przedstawiciel ustawowy osoby, która nie pozostaje pod władzą rodzicielską, wyraża zgodę o której mowa w ust. 3 za zgodą sądu opiekuńczego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby. W przypadkach nagłych nie jest konieczne uzyskanie zgody sądu opiekuńczego przed przyjęciem do szpitala psychiatrycznego. Jednym z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych dziecka jako wychowanka placówki jest oświadczenie z dnia 27 marca 2007r. o wyrażeniu przez opiekuna prawnego zgody na - cytat: „znieczulenie, leczenia szpitalne (w tym na pobyt w szpitalu psychiatrycznym) przeprowadzenie koniecznych zabiegów operacyjnych dziecka”. Odwiezienie chłopca do szpitala psychiatrycznego nastąpiło w dniu 7 listopada 2007r., a oświadczenie o którym wspomniano w niniejszym uzasadnieniu pochodziło z dnia 27 marca 2007r., a więc sprzed ponad 1/2 roku.

Z zacytowanego przepisu art. 22 ust 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego wynika, iż przyjęcie do szpitala psychiatrycznego osoby małoletniej następuje za pisemną zgodą jej przedstawiciela ustawowego, co należy odczytywać jako obowiązek każdorazowego, konkretnego przyjęcia pacjenta na oddział psychiatryczny.

W opisanej sytuacji powoływanie się na oświadczenie o zgodzie na pobyt w szpitalu psychiatrycznym nie jest zasadne, gdyż nie wyczerpuje przesłanek określonych przepisami.

Przedmiotowe oświadczenie opiekuna prawnego (zgody na leczenie) ma charakter blankietowy czyli zwykle jest podpisywane przez opiekunów prawnych przy przyjęciu dziecka do placówki a następnie wykorzystywane jest w odpowiedniej sytuacji. Absolutnie koniecznym jest stosowanie do leczenia psychiatrycznego przepisów cytowanej ustawy, stanowisko to potwierdza Pełnomocnik Rzecznika Praw Obywatelskich.

Praktykę posługiwania się blankietową zgodą opiekuna na wszelkiego rodzaju świadczenia medyczne uznać należy za niedopuszczalną. Dodatkowo podkreślić trzeba, że dziecko, którego opisane zdarzenie dotyczy nie pozostaje pod władzą rodzicielską. Zatem jak wynika z zacytowanego wcześniej przepisu art. 22 ust 5, przedstawiciel ustawowy tej osoby wyraża zgodę na przyjęcie do szpitala psychiatrycznego za zgodą sądu opiekuńczego. Z dokumentacji w sprawie nie wynika aby o taką zgodę zwrócono się do sądu opiekuńczego.

Analizy w sprawie wymagało także czy przyjęcie chłopca do szpitala psychiatrycznego było „wypadkiem nagłym” jak to określa ustawodawca.

Z wyjaśnień Dyrektora Domu Dziecka „Tęcza” z dnia 16 listopada 2007r. wynika, że w dniu wizyty dziecka w Poradni Zdrowia Psychicznego w Katowicach tj. 7 listopada 2007r. lekarz wystawił skierowanie do szpitala psychiatrycznego. Chłopiec jednak nie został zabrany po wizycie lekarskiej do placówki lecz poszedł do szkoły i tam uczestniczył w zajęciach lekcyjnych do momentu gdy wychowawczyni z Domu Dziecka go odebrała celem odwiezienia do szpitala.

Trudno zatem uznać przypadek chłopca „za nagły” skoro po wizycie lekarskiej mógł i uczestniczył w zajęciach szkolnych.

Z dokumentów nie wynika czy zachowanie jego w szkole w tym dniu wskazywało, iż może zagrażać swoim zachowaniem sobie lub innym uczniom.

Należy zauważyć, że lekarz w Poradni Zdrowia Psychicznego także nie uznał, iż zaistniał „nagły wypadek” gdyż uczestnictwo w zajęciach lekcyjnych wskazuje na brak przeciwwskazań lekarskich w tym zakresie.

W tym stanie faktyczno – prawnym skargę należy uznać za zasadną.

Zaznaczyć również należy, że opiekun prawny po fakcie umieszczenia dziecka w szpitalu wystąpił z pozwem do Sądu Rejonowego w Gliwicach – Wydział Rodzinny i Nieletnich oraz do Sądu Rejonowego W Lublińcu III Wydział Rodzinny i Nieletnich. Jednocześnie w Sądzie Rejonowym w Lublińcu w toczy się postępowanie z urzędu w sprawie zasadności przyjęcia ww. małoletniego do szpitala psychiatrycznego bez zgody.

Przewodniczący
Rady Miasta Katowice

Jerzy Forajter